

- MEDIJIMA -

Priopćenje / KAKO UŠKOPITI DEMOKRACIJU

Kao organizacije koje se desetljećima bave zaštitom elementarnih ljudskih prava i temeljnih načela demokratskog društva izražavamo duboku zabrinutost najnovijim napadom na slobodu javne riječi koja je kulminirala uručenjem izvanrednog otkaza novinaru Novog lista **Borisu Paveliću**.

Prije par tjedana Slobodna Dalmacija je otkazala suradnju svom dugogodišnjem kolumnisti Borisu Dežuloviću. Formalno obrazloženje je slijedeće: B. Dežulović je prije par godina napiso, a SD objavila, kritični članak o pismu nekih "splitskih intelektualaca" u kojem ovi optužuju policiju da zato što je štitila homoseksualce na Gay prideu nije spriječila onog Paravinju koji je optužen i osuđen za silovanje i ubojstvo djevojke A. Bilić iz Sinja.

"Intelektualci" su tužili SD, prije desetak dana sutkinja je presudila u njihovu korist, a SD otkazuje suradnju svom novinaru. Koliko je to obrazloženje nesuvislo i po same urednike SD sramotno, govori i njihovo prihvaćanje lokalne sutkinje kao vrhovnog arbitra što nezavisne novine mogu pisati. Da je odluka sutkinje bila drugačija onda bi taj članak, čije objavljivanje je uredništvo odobrilo, bio prihvatljiv. Ovako, otkaz suradnje dobiti će novinar koji je pisao ono što je uredništvo prihvatilo i objavilo.

Da su razlozi drugi vidi se i po tome što SD istovremeno oduzima kolumnu svom novinaru Davoru Krileu i daje ju, kao novom kolumnistu, T. Dujmoviću! Jedan od težih grijehova D. Krile su, naravno, njegove kolumne, npr. u kolumni pod naslovom "Nije lijepo rogororiti protiv totalitarizma, a služiti se totalitarnim metodama", D Krile, između ostalog, piše: "(lustracija) pod visokoparnom parolom povijesne pravde, a 25 godina od smrti komunizma, skriva uglavnom tendenciju k zastrašivanju i novim nepravdama. I njome - jednako kao nekad - u najvećem broju slučajeva mašu prilično sumnjivi tipovi. (..) Tko je ono devedesetih godina bio šef kabineta Josipu Manoliću i Stipi Mesiću, tim prokazanim minerima svete hrvatske lustracije?".

Boris Pavelić je dobio izvanredni otkaz u Novom listu jer je prenio već objavljenu informaciju o Manolićevoj izjavi o Karamarku. Ta informacija originalno je objavljena 2.6. u Nacionalu, na webu (mreži) Novog lista 4.6.; s mreže je skinuta za manje od dva sata. Prije objave Pavelić je tražio komentar od Karamarka preko glasnogovornika HDZa Ivana Jabuke i od Miljenka Manjkasa, savjetnika predsjednika HDZa za medije. Komentar Manjkasa je bio: "Konobar je prolio kavu po meni. Pišite!". Pavelić je dobio izvanredni otkaz 15.6., do 18.6. je trebao napisati svoju "obranu", poslije toga o definitivnom otkazu odlučuju ljudi koji su odluku o izvanrednom otkazu i donijeli. Koji je razlog izvanrednom otkazu novinaru B. Paveliću može se nagađati ali van svake je pameti i elementarnih pravila novinarskog zanata da je to zbog nekog oblika kršenja novinarskog kodeksa - u normalnijim uvjetima za vijest koju je Pavelić objavio sve bi se novine jagmile.

Iako se mnogi prave da to ne vide, u ovom "odstrelu jednog po jednog" medju najboljim novinarima koje smo ikad imali i na njihovo mjesto dovođenje podobnih, odnosno onih za koje vlasnici ili urednici misle da ih budući politički moćnici prepoznaju kao podobne, mnogo je opasniji znak nego ona svastika na Poljudu. To može biti, svjesna ili ne, temeljita priprema za društvo u kojem će se podobnost utjerivati strahom, a sloboda biti zamijenjena pokornošću. Slavni citat pastora Niemöllera koji zvuči kao opomena ali ipak kao nešto što se, u svojoj punoj tragičnosti, odnosilo na jedno drugo doba, mogao bi se u ovom slučaju parafrazirati -"Kada su otpuštali (nepodobne) novinare mi smo šutjeli jer nismo bili novinari, ..."

Mišljenja smo da i Vlada i opozicija trebaju zauzeti jasan stav u obrani slobode javne riječi kao temeljne demokratske vrijednosti. Ne samo kao načelno teorijsko stanovište nego kao pravo na kritiku i onda kad su oni meta te kritike. Ne samo na riječima nego i u obrani konkretnih ljudi čiji posao i egzistencija su dovedeni u pitanje zbog promicanja te demokratske vrijednosti.

Inicijativa Svi mi Za Hrvatsku svih nas